

Kunnen we bamboe en de euro vergelijken?

Wat heeft bamboe met de euro gemeen?

Een pandabeertje eet enkel bamboe, ik eet enkel euro's, immers elk pakje boter, snoepje was eerst een euro.

Als ik kijk naar een eekhoorntje, merk ik dat het kan smullen van een koekje, een aardbei iets wat het in zijn natuurlijke omgeving niet zou vinden.

Kon ik dat ook maar. Kon ik maar meer dan 'enkel euro's' opeten. Nu kan ik overwegen om extra appels uit mijn tuin te ruilen voor tomaten van mijn buurman. Op die manier zijn niet enkel euro's een betaalmiddel, nu betaal ik ook met appels. Eventjes lijkt me dit hip, cake bakken wordt een klus indien ik al mijn ingrediënten moet ruilen voor appels.

Mijn droom over de 'Eurotanic':

Net als de Titanic is de 'Eurotanic' een technisch hoogstandje, vooral efficiënt. In plaats van vertrouwen te stellen in de geruststellende informatie over de 'Eurotanic', nu we woelige wateren bevaren, voel ik me hoogst ongemakkelijk omdat er zelfs geen kleine reddingsloepen te vinden zijn hier in Limburg.

Dat ze in gebruik zijn op andere wateren kan ik lezen in het intussen meer dan tien jaar oud boek van Prof. Bernard Lietaer. Prof. Lietaer beschrijft verschillende modellen reddingsloepen en geeft tips over de zwakke en sterke punten van de verschillende modellen.

Het nieuwste model waarover Lietaer (via internet video's) vertelt, heet: 'Torekes'. Het is een geliefd en klein reddingsbootje in 'Gentse wateren'. De opvarenden vertellen erover op een korte video. (Google: 'Torekes Gent').

Surfen op het net richting Chiemgauer Duitsland (google Chiemgauer Währung) laat een ander type 'reddingsloep' zien. Hier zien we naast de euro een aanvullende munt die enkel in de streek bruikbaar is. Deze aanvullende munt brengt de mensen korter bij elkaar. Dat is precies wat professor Lietaer uitlegt: een muntstelsel moet je niet enkel bestuderen als een wiskundig model, een muntstelsel doet ook echt iets met de mensen. Het enthousiasme dat ik observeer in de video's heb ik nooit eerder voor euro's gezien. Volgens Lietaer kunnen munten een bijzonder positieve invloed hebben op verschillende aspecten in de samenleving?!?

In zijn boeken en video's belicht hij rustig en goed verstaanbaar verschillende aspecten van geld. Dat doen ook Prof.Dr. Bernd Senf en Prof.Dr.Margrit Kennedy.

Zijn om andere 'panda's met eekhoortjes - ambities' te vinden?

De gedrevenheid van deze knappe mensen werkt aanstekelijk en doet me geloven dat de tijd nu rijp is voor een 'gevarieerd dieet'.

Mevr. Kennedy was de eerste van deze 3 professoren die zich vragen stelde over onze huidige manier van omgaan met ons ruilmiddel (toen de Duitse Mark) Mevr. Kennedy stelde 30 jaar geleden als architecte grote ecologische projecten voor. Het begon haar na verloop van tijd echt te storen dat mensen haar achteraf vertelden dat de projecten knap maar economisch gezien niet haalbaar waren. Margrit Kennedy begreep er eerst niks van, maar haar drijfveer voor ecologie heeft haar tot bij Silvio Gesell gebracht. Zijn inzichten van het begin van de vorige eeuw zijn bij het begin van deze eeuw nog actueel. Pas in 2008 werd er echt naar mevrouw Kennedy geluisterd.

Sivio Gesell's redenering : De hoogte van de rente wordt niet bepaald door de wetten van vraag en aanbod. Wauw, is dit waar! Indien de rente laag is, kunnen kapitaalkrachten ervoor kiezen het geld te hamsteren en het bijgevolg uit circulatie te nemen. Enkel indien er beslist wordt een voldoende hoge rente te betalen, kan er weer een deel van het geld in circulatie gebracht worden. Dit inzicht is voor mij althans heel nieuw en totaal anders van wat we op school hebben geleerd. De vergelijking die mijnheer Senf maakt is treffend. Hij vergelijkt dit met een auto die opzettelijk het verkeer tegenhoudt. Wij verwachten dat de chauffeur gestraft zou worden. Bij geld is dit anders : indien je geld uit de circulatie neemt, met andere woorden indien je verhindert dat geld circuleert, kan je het geld mits een mooie beloning opnieuw in de circulatie brengen. Dr. Semf vergelijkt de voortdurende stroom van geld, met de energiestromen in ons lichaam. Een energieblokkade brengt ons moeilijkheden. Gehamsterd geld vergelijkt hij met stilstaand (brak) water of de moeilijkheid om bijvoorbeeld elektrische energie 'op te slaan'.

Sylvio Gesell's inzichten geven een betere verklaring voor de moeilijkheden die we momenteel kennen, maar hij gaat verder. Hij stelt voor om het geld te gebruiken waarvoor het bedoeld is : als

ruilmiddel en niet om het te verzamelen. Indien geld gebruikt wordt voor iets waarvoor het niet ontworpen is, moet hiervoor een prijs betaald worden.

Vergelijk het met wat er van ongeveer 1150 tot 1350 na Christus in voege was! Toen gebruikten we ronde munten. Het geld was rond en had de bedoeling om te rollen. En.... Het geld rolde. Om de één à twee jaren werd het geld terug geroepen. Je wist vooraf niet wanneer de belleman zou afkondigen dat de tijd voor een nieuwe munt eraan kwam. Je kon dan vier munten van de huidige soort vervangen door drie munten van de toekomstige soort. De oude munten die niet vervangen worden, verliezen hun waarde. Drie munten van de nieuwe soort hebben dezelfde waarde als drie munten van de oude soort. Met andere woorden : je verliest 25 procent van de waarde. 25 procent van de oude munten werden nieuwe munten die gebruikt werden om de muntslager te vergoeden en om onder andere grote bouwwerken te bekostigen. Merk dus op : Er ging geen geld uit de circulatie. Van enig belastingsparadijs was al helemaal geen sprake. Bij de start van de bouw van een Kathedraal wist men vooraf dat dit project over een 200-tal jaren zou verlopen. Bouwvakkers van deze tijd hadden 1/3 van het jaar vrij en uit geschriften is meermaals gebleken dat de gewone mensen toen een goed leven hadden. Wie geld had, wilde er in de eerste plaats van af. Gereedschap werd best vandaag en niet de volgende maand gekocht. Het geld circuleerde aanzienlijk sneller dan nu. Geld stroomde ongehinderd door de aderen van de economie. De economie was gezond, de kathedralen uit deze periode zijn het tastbare bewijs.

Het succes van Wörgl begin jaren 30 van de vorige eeuw

Geïnspireerd door Silvio Gesell werd in de jaren 30 van de vorige eeuw in Wörgl, Oostenrijk, het middeleeuws verhaal overgedaan en met een erg groot succes. Een groot deel van het weinige geld van de stad werd door burgemeester Unterguggenberger bij een lokale bank gestort als garantie voor de nieuwe stadsmunt. Deze munt werd elke maand 1 procent minder waard. De stadsmunt circuleerde 12 keer sneller dan de normale shilling die ook nog circuleerde. De grote werkloosheid verminderde, de mensen betaalden hun belastingen liever vandaag dan morgen en de stad moest vindingrijk zijn om nieuwe projecten te bedenken. Andere steden in Oostenrijk wilden hetzelfde succesverhaal! De centrale bank lag aan de basis voor het strafbaar maken van het uitgeven van 'noodgeld'. Het bloeiende Wörgl was niet meer,terug naar 30 procent

werkloosheid. Dit werd de rode loper voor Hitler.

Wat is een centrale bank?

Voor Prof. Dr. Senf is het verhaal van Wörgl meer dan merkwaardig. Hij is jarenlang professor economie geweest en is er altijd van uit gegaan dat een centrale bank een openbare onafhankelijke instelling is. Als hij over de gehele wereld verschillende centrale banken bestudeert, ziet hij dat ze over het algemeen wel onafhankelijk zijn, maar dan van de staat. Over het algemeen is een centrale bank ontstaan uit verschillende banken en is de bank bijgevolg meestal niet de eigendom van de staat. Bijgevolg wordt geld gemaakt in een overwegend private ondernemingen. Mijnheer Senf legt onder andere in zijn talrijke internet video's uit hoe geld tot stand komt. Bij het aandachtig beluisteren van de video's meende ik dat mijn stoppen doorsloegen. Telenet deed me ongevraagd enkele dagen zonder internet-toegang cadeau, achteraf gezien was dit absoluut niet slecht. Dit verhaal moest bezinken. Maar de surftocht ging verder : inderdaad door de aderen van de economie stroomt een product dat afkomstig is van private instellingen. Zelfs Nixon heeft onder druk om de Vietnam - oorlog te betalen de dollar los gekoppeld van de tegenwaarde in de fysieke wereld.

Even verontwaardigd als de indignados.

Wat kunnen we doen? De privileges van banken zijn bij wet vastgelegd. In het Verenigd Koninkrijk zijn de eerste wetten over de centrale bank in 1694 verstoep tussen de wetgeving rond tonnages en andere regelgeving voor de scheepvaart.

Mijnheer Senf stelt naast een wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht, de macht van de geldcreatie voor. Dit voorstel ligt volledig in lijn met wat de zeer geliefde burgemeester Untergugenberger heeft gedaan.

Nu eventjes eekhoornlogie : het eekhoortje eet koekjes, aardbeien, een appel.....

Ik zou graag van verschillende munten smullen.

Margrit Kennedy ziet het zo : zoals er auto's zijn voor verschillende toepassingen (vrachtauto, betonwaren, personenwagen), of zoals er kleding bestaat voor verschillende gelegenheden (badpak, warme

trui), zo zou er ook geld moeten voorzien worden voor verschillende toepassingen.

Ze vertelt over Hureai Kippu, dit is een zorgticket om de kosten voor de vergrijzing van Japan betaalbaar te maken. (onze bevolking is jonger) De Hureai Kippu wordt in Japan goed gebruikt. Bij ons kan het er als volgt aan toe gaan : Ik haal bibliotheek boeken voor de bejaarde mama van mijn vriendin Tiny. Hiervoor krijg ik een zorgticket, hopelijk uitgegeven door een openbaar bestuur. Ik stuur dit ticket dan elektronisch naar mijn mama die in Antwerpen woont. Nu is het haar beurt om het zorgticket te ruilen. Ze kan het ticket ook bewaren, een uur blijft dan een uur. Ze kan het niet ruilen voor centen en kan er ook niet mee speculeren. Zoals Mijnheer Lietaer vertelt, beïnvloed een munt-soort de relaties tussen de mensen. Dat is waar : ik zal mijn best doen om de boeken op een zo vriendelijke mogelijke manier aan de mama van Tiny te bezorgen, zo maak ik kans om de volgende week hetzelfde te doen. Volgende week kan mijn mama die 80 km verder woont, zich dan weer over een zorgticket verheugen.

Ik heb een droom :

Volgend jaar rond deze tijd koop ik aardappelen en fruit van Tiny in de supermarkt van Diepenbeek. Tiny woont en werkt dichtbij, toch kwam het er vroeger niet van om rechtstreeks bij haar te kopen. De dame achter me aan de kassa heeft opvallend veel streekproducten in haar kar liggen. Ik bekijk haar kar en ze lacht en knipoogt naar me. "Ja, ik doe ook mee", zegt ze, "op mijn bankkaart heb ik twee soorten munten." Ze gaat verder : "Hoewel ik goed gewinkeld heb, zal ik volgende week nog 50 gouverneuro's¹ hebben. Hiervan zal 0,5 euro naar de kankerpreventie gaan." (Ze bedoelt dat haar saldo gouverneuro's elke maand automatisch 1% lager wordt en wat er bij haar verdwijnt, wordt doorgestort naar de kankerpreventie). Dadelijk krijg ik mijn afrekening : twintig gouverneuro's en 45,30 euro's. De afrekening kan kloppen, door één code in te tikken, heb ik met twee munten betaald. In tegenstelling tot de Middeleeuwen kan ik via mijn bankkaart over geld van twee verschillende soorten beschikken. Ik zet mijn kar even aan de kant om de rekening nog eens goed te bekijken. Tiny loopt net de winkel binnen. Natuurlijk vertelt ze eerst over de kleinkinderen, de oudste is intussen drie jaar. Dat ik haar aardappelen lekker vind, weet ze intussen. Ze weet ook dat ik graag een biertje drink. Daarom heeft ze mee geijverd voor Limburgs bier, betaalbaar in gouverneuro's. Proost! **Tiny, dat heb je goed gedaan!**

Magda Panda

Eekhoornoon

'De Mosterd' vinden Eekhoornomen onder andere bij Bernd Senf, Bernard Lietaer en Margrit Kennedy's boeken, website's en video's op het net, of biekijk de 'moneymasters'.

¹ uit mijn droom : één gouverneuro heeft dezelfde waarde als één euro. Indien ik mijn gouverneuro bij de bank wil inruilen voor een euro, is de wisselkoers zo dat ik 10% verlies bij de transactie.

Schrijfster : Patricia Bruyndonckx

Deze tekst is vrij ter beschikking gesteld voor elke lezer.